

دانشکده‌ی علوم انسانی

متناقض‌نمایی (پارادوکس) در ادبیات عرفانی

باتکیه بر حدیقه‌ی سنایی، منطق الطیر عطار و مثنوی مولوی

نگارش

سید مصطفی موسوی

استاد راهنما: دکتر یدالله بهمنی مطلق

استاد مشاور: دکتر علی اکبر افراسیاب پور

پایان‌نامه برای دریافت درجه‌ی کارشناسی ارشد

در رشته‌ی زبان و ادبیات فارسی

اسفند ۱۳۹۱

باسئبه آعالئ

آعهدنامه اصالت اثر

اینآانب معآهد می‌شوم که مطالب منسدرآ در این پایان‌نامه حاصل کار پژوهشی اینآانب است و دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این پژوهش از آنها استفاده شده است، مطابق مقررات ارجاع و در فهرست منابع و مأخذ ذکر گردیده است. این پایان‌نامه/رساله قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارایه نشده است. در صورت اثبات تخلف، (در هر زمان) مدرک تحصیلی صادر شده توسط دانشگاه از اعتبار ساقط خواهد شد.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی می‌باشد.

نام و نام‌آانوادگی دانشآور

امضاء

شماره: ۲-۵۳۸۱۲
تاریخ: ۹۲/۹/۱۷
پیوست:

بسمه تعالی

دانشگاه تربیت مدرس شیرازی

صور تجلیسه دفاع پایان نامه تحصیلی دوره کارشناسی ارشد

با تأییدات خداوند متعال و با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد جناب آقای سیدمصطفی موسوی رشته زبان و ادبیات فارسی تحت عنوان: متناقض نمائی (پارادوکس) در ادبیات عرفانی با تکیه بر حدیقه ثنائی، منطق الطیر عطار و مثنوی مولوی، که در تاریخ ۹۱/۱۲/۵ با حضور هیأت محترم داوران در دانشگاه تربیت مدرس شهید رجائی برگزار گردید و نتیجه به شرح زیر اعلام گردید.

قبول (بدرجه بسیار خوب) امتیاز: (۱۸.۰۵) دفاع مجدد مردود.

- ۱- عالی (۲۰-۱۹)
- ۲- بسیار خوب (۱۸/۹۹-۱۸)
- ۳- خوب (۱۷/۹۹-۱۶)
- ۴- قابل قبول (۱۵/۹۹-۱۴)
- ۵- غیر قابل قبول (کمتر از ۱۴)

اعضاء	نام و نام خانوادگی	مرتبه علمی	امضاء
استاد راهنما	دکتر یداله بهمنی	استادیار	
استاد مشاور	دکتر علی اکبر افراسیاب پور	استادیار	
استاد داور داخلی	دکتر رسول چهرقانی	استادیار	
استاد داور خارجی	دکتر غلامرضا مستعلی	دانشیار	
نماینده تحصیلات تکمیلی	دکتر رضا نجاتی	استادیار	

دکتر غلامعلی احمدی
رئیس دانشکده علوم انسانی

تهران، لویزان، کد پستی: ۱۵۸۱۱-۱۶۷۸۸
صندوق پستی: ۱۶۲-۱۶۷۸۵
تلفن: ۲۲۹۷۰۰۶-۰۹ فکس: ۲۲۹۷۰۰۳۳
Email: sru@sru.ac.ir
www.srttu.edu

تقدیم:

به مادرم ؛ برای همه ی خوبی هایش

و

برادرانم ؛ برای اینکه همیشه همراهم بوده و هستند.

تقدیر

تمتّع به هر گوشه ای یافتم ز هر خرمنی خوشه ای یافتم

اینک که به توفیق الهی توانسته ام از عهده ی این پژوهش و کار علمی برآیم؛ شایسته است از استادان و کسانی که در امر تحصیلم از ابتدا تاکنون علاوه بر ادبِ درس، ادبِ نفس را نیز به من آموخته اند صمیمانه سپاسگزاری کنم.

از استاد گرامی جناب آقای دکتر بهمنی مطلق که راهنمایی مرا در این پژوهش پذیرفتند و همچنین از استاد گرامی جناب آقای دکتر افراسیاب پور که به عنوان استاد مشاور همراهم بوده اند، بی نهایت سپاسگزارم.

لازم است از جناب آقای دکتر چهرقانی نیز برای یاری و همراهی هایش در این دو ساله ی تحصیل، کمال سپاس و قدردانی را داشته باشم.

در پایان همچنین، بر خود فرض می دانم که از جناب آقای دکتر غلامرضا مستعلی پارسا که به عنوان داور خارجی، داوری این پایان نامه را بر عهده داشته اند نیز کمال سپاسگزاری را داشته باشم.

چکیده:

این پژوهش به بررسی کاربردهای متناقض‌نمایی در دو بخش زبانی و معنایی در سه کتاب حدیقه‌ی سنایی، منطق الطیر عطار و مثنوی مولوی به عنوان بخشی از ادب عرفانی فارسی پرداخته است. در این پژوهش کتابخانه‌ای، مجموعاً ۴۲۰۰۰ بیت کتب فوق، بررسی و تجزیه و تحلیل شد و این نتیجه به دست آمد که از میان ۴۲۰۰۰ بیت بررسی شده، حدود ۲۰۳۳ بیت (پنج درصد کل ابیات) دارای متناقض‌نمایی زبانی و معنایی بوده است. با تحلیل این پنج درصد (۲۰۳۳ بیت) معلوم شد که ۹ درصد آن زبانی و ۹۱ درصد بقیه معنایی است. همچنین روشن شد که منشأ متناقض‌نمایی‌های به کار رفته در این آثار، مشخصاً: ۱- آیات و روایات (احادیث) ۲- اقوال و احوال عرفا و بزرگان صوفیه ۳- برگرفته از ملل دیگر می‌باشد.

واژگان کلیدی: ادبیات عرفانی، پارادوکس زبانی، پارادوکس معنایی، حدیقه‌ی سنایی، منطق الطیر عطار، مثنوی مولوی.

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

فصل اول: کلیات پژوهش

- ۱-۱- مقدمه..... ۲
- ۲-۱- بیان مسأله ی پژوهش..... ۲
- ۳-۱- اهمّیت و ضرورت پژوهش..... ۳
- ۴-۱- اهداف پژوهش..... ۳
- ۱-۴-۱- هدف اصلی پژوهش..... ۴
- ۲-۴-۱- اهداف فرعی پژوهش..... ۴
- ۵-۱- سوّالات یا فرضیه های پژوهش..... ۴

فصل دوم: مروری بر ادبیات پژوهش

- ۱-۲- مقدمه..... ۷
- ۱-۱-۲- رابطه ی شطح و پارادوکس..... ۸
- ۲-۱-۲- رابطه ی عرفان و سورئالیسم..... ۸
- ۳-۱-۲- زیبایی شناسی تصویر پارادوکسی..... ۹
- ۲-۲- تعاریف پارادوکس (متناقض نمایی)..... ۱۰
- ۳-۲- انواع پارادوکس..... ۱۳
- ۱-۳-۲- بررسی نوع زبانی پارادوکس..... ۱۴
- ۲-۳-۲- بررسی نوع معنایی پارادوکس..... ۱۵

فهرست مطالب

فصل سوم: بررسی کتب سه‌گانه‌ی پژوهش

۱-۳ - مقدمه.....	۸۰
۲-۳ - حدیقه‌ی سنایی.....	۸۱
۱-۲-۳ - متناقض‌نمایی زبانی.....	۸۱
۱-۱-۲-۳ - کلمه‌ی غیر ساده‌ی متناقض‌نما.....	۸۱
۲-۱-۲-۳ - ترکیبِ اضافی.....	۸۲
۳-۱-۲-۳ - ترکیبِ وصفی.....	۸۲
۴-۱-۲-۳ - ترکیبِ وصفی مقلوب.....	۸۸
۲-۲-۳ - متناقض‌نمایی معنایی.....	۸۸
۱-۲-۲-۳ - متناقض‌نمایی کلامی.....	۸۸
۱-۱-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای اوّل و آخر.....	۸۸
۲-۱-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای رؤیت.....	۸۸
۳-۱-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای مکان و لامکان.....	۸۸
۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمایی شرعی.....	۸۹
۱-۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای بهشت و جهنّم.....	۸۹
۲-۲-۲-۲-۳ - ترکِ ادب شرعی.....	۸۹
۳-۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای جور و داد.....	۸۹
۴-۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای حلال و حرام.....	۸۹
۵-۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای حِلْم و گناه.....	۸۹
۶-۲-۲-۲-۳ - متناقض‌نمای خوف و رجا.....	۹۰

فهرست مطالب

- ۹۰.....متناقض نمای قهر و لطف ۷-۲-۲-۲-۳
- ۹۰.....متناقض نمای گناه و طاعت ۸-۲-۲-۲-۳
- ۹۰.....متناقض نمای مرگ و هدیه ۹-۲-۲-۲-۳
- ۹۱.....متناقض نمایی عرفانی ۳-۲-۲-۳
- ۹۱.....تحقیرِ نفس ۱-۳-۲-۲-۳
- ۹۱.....خَلا و مَلا ۲-۳-۲-۲-۳
- ۹۱.....دردطلبی ۳-۳-۲-۲-۳
- ۹۲.....شَطَح ۴-۳-۲-۲-۳
- ۹۲.....عشق ۵-۳-۲-۲-۳
- ۹۵.....عقل گریزی و تحقیرِ عقل ۶-۳-۲-۲-۳
- ۹۶.....فقرطلبی ۷-۳-۲-۲-۳
- ۹۶.....فنا و بقا ۸-۳-۲-۲-۳
- ۹۶.....فنا ۱-۸-۳-۲-۲-۳
- ۹۸.....فنا و بقا ۲-۸-۳-۲-۲-۳
- ۹۹.....کشف ۹-۳-۲-۲-۳
- ۹۹.....مرگِ اختیاری ۱۰-۳-۲-۲-۳
- ۹۹.....ملامتی ۱۱-۳-۲-۲-۳
- ۱۰۱.....متناقض نمایی وحدتِ وجود ۱۲-۳-۲-۲-۳
- ۱۰۲.....متناقض نمایی فلسفی ۴-۲-۲-۳
- ۱۰۲.....اتحادِ عقل و عاقل و معقول ۱-۴-۲-۲-۳
- ۱۰۲.....اثر کردنِ علّت در معلولِ غیر ۲-۴-۲-۲-۳

فهرست مطالب

- ۱۰۲.....۳-۲-۲-۴-۳- متناقض نمای ازل و ابد.....
- ۱۰۲.....۳-۲-۲-۴-۴- پدید آمدن معلول بدون علت.....
- ۱۰۲.....۳-۲-۲-۴-۵- عدم و وجود.....
- ۱۰۳.....۳-۲-۲-۵- متناقض نمایی عقلی.....
- ۱۰۳.....۳-۲-۲-۵-۱- متناقض نمای آب و آتش.....
- ۱۰۳.....۳-۲-۲-۵-۲- متناقض نمای آشکار و نهان.....
- ۱۰۴.....۳-۲-۲-۵-۳- متناقض نمای اصل و فرع.....
- ۱۰۴.....۳-۲-۲-۵-۴- متناقض نمای پوشیدگی و برهنگی.....
- ۱۰۴.....۳-۲-۲-۵-۵- متناقض نمای توانایی و ناتوانی.....
- ۱۰۴.....۳-۲-۲-۵-۶- متناقض نمای جوانی و پیری.....
- ۱۰۵.....۳-۲-۲-۵-۷- متناقض نمای خواب و بیداری.....
- ۱۰۵.....۳-۲-۲-۵-۸- متناقض نمای درد و دوا.....
- ۱۰۵.....۳-۲-۲-۵-۹- متناقض نمای دوری و نزدیکی.....
- ۱۰۵.....۳-۲-۲-۵-۱۰- متناقض نمای رزم و بزم.....
- ۱۰۶.....۳-۲-۲-۵-۱۱- متناقض نمای شب و روز.....
- ۱۰۶.....۳-۲-۲-۵-۱۲- متناقض نمای روشنی و تیرگی.....
- ۱۰۶.....۳-۲-۲-۵-۱۳- متناقض نمای رنج و راحت.....
- ۱۰۷.....۳-۲-۲-۵-۱۴- متناقض نمای ره بُر و رهبر.....
- ۱۰۷.....۳-۲-۲-۵-۱۵- متناقض نمای زهر و شهد.....
- ۱۰۷.....۳-۲-۲-۵-۱۶- متناقض نمای سواد و بیاض.....
- ۱۰۷.....۳-۲-۲-۵-۱۷- متناقض نمای سود و زیان.....

فهرست مطالب

- ۱۰۸.....متناقض نمای سوءتعبیر.....۱۸-۵-۲-۲-۳
- ۱۰۸.....متناقض نمای صلح و جنگ.....۱۹-۵-۲-۲-۳
- ۱۰۸.....متناقض نمای غم و شادی.....۲۰-۵-۲-۲-۳
- ۱۰۸.....متناقض نمای قرار و بی قراری.....۲۱-۵-۲-۲-۳
- ۱۰۹.....متناقض نمای قلبِ ماهیت.....۲۲-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای کری و شنوندگی.....۲۳-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای کژی و راستی.....۲۴-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای کهنه و نو.....۲۵-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای گرانی و ارزانی.....۲۶-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای گریز و آویز.....۲۷-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۲.....متناقض نمای گریه و خنده.....۲۸-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۳.....متناقض نمای گنجایی و ناگنجایی.....۲۹-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۳.....متناقض نمای گنگی و گویندگی.....۳۰-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای لطیف و کثیف.....۳۱-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای مستی و هوشیاری.....۳۲-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای منع و سخا.....۳۳-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای مهر و کین.....۳۴-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای نا به جایی زمانی.....۳۵-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۵.....متناقض نمای نا به مکانی.....۳۶-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۶.....متناقض نمای نگفته شنیدن.....۳۷-۵-۲-۲-۳
- ۱۱۶.....متناقض نمای نیاز و بی نیازی.....۳۸-۵-۲-۲-۳

فهرست مطالب

- ۱۱۶.....۳-۲-۲-۵-۳۹- متناقض نمای نیش و نوش.....
- ۱۱۶.....۳-۲-۲-۵-۴۰- متناقض نمای نیکی و بدی.....
- ۱۱۷.....۳-۲-۲-۵-۴۱- متناقض نمای وحدتِ جهاتِ مختلف.....
- ۱۱۷.....۳-۲-۲-۵-۴۲- متناقض نمای وحدتِ ضدّین.....
- ۱۲۰.....۳-۲-۲-۵-۴۳- متناقض نمای وقوعِ فعلِ مُحال.....
- ۱۲۳.....۳-۲-۲-۵-۴۴- متناقض نمای هُبوط و شرف.....
- ۱۲۳.....۳-۲-۲-۵-۴۵- متناقض نمای همه و هیچ.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۵-۴۶- متناقض نمای یکی و همه.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۵-۴۷- متناقض نمای یکی و هیچ.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۶-۶- متناقض نمایی عرفی.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۶-۱- متناقض نمای آزادگی و بندگی.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۶-۲- متناقض نمای آجل و عافیت.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۶-۳- متناقض نمای امینِ دزد.....
- ۱۲۴.....۳-۲-۲-۶-۴- متناقض نمای خواجگی و بندگی.....
- ۱۲۵.....۳-۲-۲-۶-۵- متناقض نمای شاه و گدا.....
- ۱۲۵.....۳-۲-۲-۶-۶- متناقض نمای شاهی و بندگی.....
- ۱۲۵.....۳-۲-۲-۶-۷- متناقض نمای عدل و ظلم.....
- ۱۲۵.....۳-۲-۲-۶-۸- متناقض نمای عَزّ و ذُلّ.....
- ۱۲۶.....۳-۲-۲-۶-۹- متناقض نمای گمنامی و نامداری.....
- ۱۲۶.....۳-۲-۲-۶-۱۰- متناقض نمای نفرین و آفرین.....
- ۱۲۶.....۳-۳- منطق الطیر عطار.....

فهرست مطالب

۱۲۶	۱-۳-۳- متناقض نمایی زبانی
۱۲۷	۱-۱-۳-۳- ترکیبِ اضافی
۱۲۷	۲-۱-۳-۳- ترکیبِ وصفی
۱۲۹	۲-۳-۳- متناقض نمایی معنایی
۱۲۹	۱-۲-۳-۳- متناقض نمایی کلامی
۱۲۹	۱-۱-۲-۳-۳- متناقض نمای اول و آخر
۱۲۹	۲-۱-۲-۳-۳- متناقض نمای ظاهر و باطن
۱۳۰	۲-۲-۳-۳- متناقض نمایی شرعی
۱۳۰	۱-۲-۲-۳-۳- متناقض نمای حلال و حرام
۱۳۱	۲-۲-۲-۳-۳- متناقض نمای قهر و لطف
۱۳۱	۳-۲-۲-۳-۳- متناقض نمای گناه و طاعت
۱۳۱	۳-۲-۳-۳- متناقض نمایی عرفانی
۱۳۱	۱-۳-۲-۳-۳- تحقیرِ نفس
۱۳۱	۲-۳-۲-۳-۳- درد طلبی
۱۳۳	۳-۳-۲-۳-۳- ستایشِ دیوانگی
۱۳۳	۴-۳-۲-۳-۳- شَطَح
۱۳۴	۵-۳-۲-۳-۳- عشق
۱۳۵	۶-۳-۲-۳-۳- عقل‌گریزی و تحقیرِ عقل
۱۳۵	۷-۳-۲-۳-۳- فقر طلبی
۱۳۶	۸-۳-۲-۳-۳- فنا و بقا
۱۳۶	۱-۸-۳-۲-۳-۳- فنا

فهرست مطالب

- ۱۳۸.....۲-۸-۳-۲-۳-۳ فنا و بقا.....۱۳۸
- ۱۳۹.....۹-۳-۲-۳-۳ کشف.....۱۳۹
- ۱۳۹.....۱۰-۳-۲-۳-۳ مرگِ اختیاری.....۱۳۹
- ۱۴۰.....۱۱-۳-۲-۳-۳ ملامتی.....۱۴۰
- ۱۴۲.....۱۲-۳-۲-۳-۳ متناقض‌نمای وحدتِ وجود.....۱۴۲
- ۱۴۴.....۴-۲-۳-۳ متناقض‌نمایی فلسفی.....۱۴۴
- ۱۴۴.....۱-۴-۲-۳-۳ اثر کردنِ علت در معلولِ غیر.....۱۴۴
- ۱۴۴.....۲-۴-۲-۳-۳ پدید آمدنِ معلولِ بدونِ علت.....۱۴۴
- ۱۴۴.....۳-۴-۲-۳-۳ عدم و وجود.....۱۴۴
- ۱۴۴.....۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمایی عقلی.....۱۴۴
- ۱۴۴.....۱-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای آشکار و نهان.....۱۴۴
- ۱۴۵.....۲-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای آشنا و بیگانه.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۳-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای پستی و بلندی.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۴-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای چاره و بیچارگی.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۵-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای حاصل و بی‌حاصلی.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۶-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای خریدار و فروشنده.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۷-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای درد و دوا.....۱۴۵
- ۱۴۵.....۸-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای دوری و نزدیکی.....۱۴۵
- ۱۴۶.....۹-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای دیدن و ندیدن.....۱۴۶
- ۱۴۶.....۱۰-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای ذره و خورشید.....۱۴۶
- ۱۴۶.....۱۱-۵-۲-۳-۳ متناقض‌نمای رنج و راحت.....۱۴۶

فهرست مطالب

- ۱۴۶.....متناقض نمای زهر و شهد.....۱۲-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۶.....متناقض نمای شنیدن و نشنیدن.....۱۳-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۶.....متناقض نمای فراخی و تنگنایی.....۱۴-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۷.....متناقض نمای قرار و بی قراری.....۱۵-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۷.....متناقض نمای قلبِ ماهیت.....۱۶-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۷.....متناقض نمای کار و بی کاری.....۱۷-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۷.....متناقض نمای گنجایی و ناگنجایی.....۱۸-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۷.....متناقض نمای گنگی و گویندگی.....۱۹-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۸.....متناقض نمای مراد و نامرادی.....۲۰-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۸.....متناقض نمای نا به جایی زمانی.....۲۱-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۸.....متناقض نمای نشان و بی نشانی.....۲۲-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۸.....متناقض نمای وحدتِ ضدین.....۲۳-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۹.....متناقض نمای وقوعِ فعلِ مُحال.....۲۴-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۹.....متناقض نمای همه و هیچ.....۲۵-۵-۲-۳-۳
- ۱۴۹.....متناقض نمایی عرفی.....۶-۲-۳-۳
- ۱۴۹.....متناقض نمای خدایی و بندگی.....۱-۶-۲-۳-۳
- ۱۵۰.....متناقض نمای ردّ و قبول.....۲-۶-۲-۳-۳
- ۱۵۰.....متناقض نمای سرکشی در افتادگی.....۳-۶-۲-۳-۳
- ۱۵۰.....متناقض نمای سرافرازی و سرافکندگی.....۴-۶-۲-۳-۳
- ۱۵۰.....متناقض نمای شاه و گدا.....۵-۶-۲-۳-۳
- ۱۵۰.....متناقض نمای شاهی و بندگی.....۶-۶-۲-۳-۳

فهرست مطالب

- ۱۵۱.....۳-۳-۲-۶-۷- متناقض نمای عَزّ و ذُلّ.....
- ۱۵۱.....۳-۳-۲-۶-۸- متناقض نمای نغزین و آفرین.....
- ۱۵۱.....۳-۴- مثنوی مولوی.....
- ۱۵۱.....۳-۴-۱- متناقض نمایی زبانی.....
- ۱۵۱.....۳-۴-۱-۱- کلمه‌ی غیر ساده‌ی متناقض نما.....
- ۱۵۲.....۳-۴-۱-۲- ترکیبِ اضافی.....
- ۱۵۲.....۳-۴-۱-۳- ترکیبِ وصفی.....
- ۱۵۸.....۳-۴-۱-۴- ترکیبِ وصفی مقلوب.....
- ۱۵۸.....۳-۴-۲- متناقض نمایی معنایی.....
- ۱۵۸.....۳-۴-۲-۱- متناقض نمایی کلامی.....
- ۱۵۸.....۳-۴-۲-۱-۱- متناقض نمای اوّل و آخر.....
- ۱۵۹.....۳-۴-۲-۱-۲- متناقض نمای حُدوث و قِدَم.....
- ۱۵۹.....۳-۴-۲-۱-۳- متناقض نمای رؤیت.....
- ۱۶۰.....۳-۴-۲-۱-۴- متناقض نمای ظاهر و باطن.....
- ۱۶۰.....۳-۴-۲-۱-۵- متناقض نمای مکان و لامکان.....
- ۱۶۱.....۳-۴-۲-۲- متناقض نمای شرعی.....
- ۱۶۱.....۳-۴-۲-۲-۱- متناقض نمای حلال و حرام.....
- ۱۶۱.....۳-۴-۲-۲-۲- متناقض نمای حِلْم و گناه.....
- ۱۶۲.....۳-۴-۲-۲-۳- متناقض نمای خوف و رجا.....
- ۱۶۲.....۳-۴-۲-۲-۴- متناقض نمای قهر و لطف.....
- ۱۶۳.....۳-۴-۲-۲-۵- متناقض نمای کفر و دین.....

فهرست مطالب

- ۱۶۳.....۳-۴-۲-۲-۶- متناقض نمای گناه و طاعت
- ۱۶۵.....۳-۴-۲-۲-۷- متناقض نمای مستی ستایی
- ۱۶۵.....۳-۴-۲-۳- متناقض نمایی عرفانی
- ۱۶۵.....۳-۴-۲-۱- تحقیرِ نفس
- ۱۶۸.....۳-۴-۲-۲- جُوع
- ۱۶۸.....۳-۴-۲-۳- خَلا و مَلا
- ۱۶۹.....۳-۴-۲-۴- دردطلبی
- ۱۷۰.....۳-۴-۲-۵- درستی در شکست
- ۱۷۱.....۳-۴-۲-۶- ستایشِ دیوانگی
- ۱۷۲.....۳-۴-۲-۷- شَطح
- ۱۷۳.....۳-۴-۲-۸- عشق
- ۱۷۶.....۳-۴-۲-۹- عقل گریزی و تحقیرِ عقل
- ۱۸۰.....۳-۴-۲-۱۰- فقرطلبی
- ۱۸۲.....۳-۴-۲-۱۱- فنا و بقا
- ۱۸۲.....۳-۴-۲-۱۱- فنا
- ۱۹۳.....۳-۴-۲-۱۱- فنا و بقا
- ۲۰۰.....۳-۴-۲-۱۲- قَبْض و بَسْط
- ۲۰۰.....۳-۴-۲-۱۳- کشف
- ۲۰۲.....۳-۴-۲-۱۴- مرگِ اختیاری
- ۲۰۴.....۳-۴-۲-۱۵- ملامتی
- ۲۰۷.....۳-۴-۲-۱۶- متناقض نمای وحدتِ وجود

فهرست مطالب

- ۲۱۱.....۴-۲-۴-۳- متناقض نمایی فلسفی.....
- ۲۱۱.....۱-۴-۲-۴-۳- اثر کردنِ علّت در معلولِ غیر.....
- ۲۱۲.....۲-۴-۲-۴-۳- متناقض نمای ازل و ابد.....
- ۲۱۲.....۳-۴-۲-۴-۳- پدید آمدنِ معلولِ بدون علّت.....
- ۲۱۵.....۴-۴-۲-۴-۳- جا به جایی علّت و معلول.....
- ۲۱۶.....۵-۴-۲-۴-۳- جوهر و غرض.....
- ۲۱۶.....۶-۴-۲-۴-۳- عدم و وجود.....
- ۲۱۶.....۷-۴-۲-۴-۳- نفی و اثبات.....
- ۲۱۶.....۵-۲-۴-۳- متناقض نمایی عقلی.....
- ۲۱۶.....۱-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای آب و آتش.....
- ۲۱۷.....۲-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای آدمی و پری.....
- ۲۱۷.....۳-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای آشکار و نهان.....
- ۲۱۸.....۴-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای امان و بی امانی.....
- ۲۱۸.....۵-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای امساک و انفاق.....
- ۲۱۸.....۶-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای بیرون و درون.....
- ۲۱۸.....۷-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای بی رهی و رهبری.....
- ۲۱۹.....۸-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای بی زبانی و زباندانی.....
- ۲۱۹.....۹-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای پستی و بلندی.....
- ۲۱۹.....۱۰-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای جسم و جان.....
- ۲۱۹.....۱۱-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای جفا و وفا.....
- ۲۱۹.....۱۲-۵-۲-۴-۳- متناقض نمای جوانی و پیری.....

فهرست مطالب

- ۲۲۰.....۳-۴-۲-۵-۱۳- متناقض نمای جهل و علم.....
- ۲۲۰.....۳-۴-۲-۵-۱۴- متناقض نمای خواب و بیداری.....
- ۲۲۱.....۳-۴-۲-۵-۱۵- متناقض نمای دخل و خرج.....
- ۲۲۱.....۳-۴-۲-۵-۱۶- متناقض نمای درد و دوا.....
- ۲۲۱.....۳-۴-۲-۵-۱۷- متناقض نمای دریدن و دوختن.....
- ۲۲۱.....۳-۴-۲-۵-۱۸- متناقض نمای دوربینی و عمی.....
- ۲۲۱.....۳-۴-۲-۵-۱۹- متناقض نمای دوری و نزدیکی.....
- ۲۲۲.....۳-۴-۲-۵-۲۰- متناقض نمای ذره و خورشید.....
- ۲۲۳.....۳-۴-۲-۵-۲۱- متناقض نمای رنج و راحت.....
- ۲۲۵.....۳-۴-۲-۵-۲۲- متناقض نمای زهر و تریاق.....
- ۲۲۵.....۳-۴-۲-۵-۲۳- متناقض نمای زهر و شهد.....
- ۲۲۶.....۳-۴-۲-۵-۲۴- متناقض نمای سود و زیان.....
- ۲۲۶.....۳-۴-۲-۵-۲۵- متناقض نمای صلح و جنگ.....
- ۲۲۷.....۳-۴-۲-۵-۲۶- متناقض نمای غم و شادی.....
- ۲۲۸.....۳-۴-۲-۵-۲۷- متناقض نمای فراخی و تنگنایی.....
- ۲۲۸.....۳-۴-۲-۵-۲۸- متناقض نمای قرار و بی قراری.....
- ۲۲۹.....۳-۴-۲-۵-۲۹- متناقض نمای قلبِ ماهیت.....
- ۲۳۶.....۳-۴-۲-۵-۳۰- متناقض نمای کار و بی کاری.....
- ۲۳۶.....۳-۴-۲-۵-۳۱- متناقض نمای کاه و کوه.....
- ۲۳۶.....۳-۴-۲-۵-۳۲- متناقض نمای کزی و راستی.....
- ۲۳۷.....۳-۴-۲-۵-۳۳- متناقض نمای گنجایی و ناگنجایی.....